

Nooit uitgepraat over Amsterdam OP HOOG NIVEAU COACHEN KINDEREN WEER IN BEWEGING Vertrouwen om de taal te gebruiken **MOOIE MATCHES IN 2022**

‘Je hoeft er niet geniaal voor te zijn, maar je moet er wel lol in hebben.’

.....
Leesbegeleider Gé



Onze vrijwilligers lieten weer van zich horen!

2022 was misschien niet een van de makkelijkste jaren, maar wel een van de meest uitdagende. Want hoe hard we ons best ook hebben gedaan, we hebben toch ‘coronaschade’ opgelopen. Het ene project wat meer dan het andere.

Vol goede moed pakten vrijwilligers de draad weer op. Met versterking van een flink aantal nieuwe vrijwilligers hebben ze de projecten nieuw leven ingeblazen.

Maatje meer voor een Maatje minder wist kinderen uit huis en in beweging te krijgen en de leesbegeleiders konden de scholen weer in. De rondleiders van Mee in Mokum waren in 2022 ook volop in beweging. Wandlend door de buurten, maar dit jaar ook langs de Noord/Zuidlijn en in de minibus.

De taal- en loopbaanvrijwilligers hebben in 2022 weer veel betekend voor mensen

die sociaal of in hun werk vastliepen. Ze gaven mensen het vertrouwen Nederlands te spreken, contact leggen met anderen, werk te vinden, mee te doen in Amsterdam.

Applaus ook voor de teamleden. Wat hebben die in 2022 enorm aan de weg getimmerd. Loopbaanmarkten, taaloverleggen, ze grepen elke gelegenheid aan om bestaande relaties te versterken en nieuwe aan te gaan. Dat was hard nodig, want er verandert veel in twee jaar, met nieuwe mensen op posities die belangrijk voor ons zijn. De teamleden hebben laten weten dat we er zijn,

ze waren bij huisartsen, buurtcommissies, de OBA's of de sociale ontmoetingspunten. Overal waar Amsterdammers komen die onze steun hard nodig hebben.

We waren zo blij dat we elkaar weer persoonlijk konden ontmoeten dat we een zomerborrel hebben georganiseerd op een prachtige zonnige dag. Vooral gezellig natuurlijk, maar ook zinvol om bij te praten en nieuwe mensen te ontmoeten.

We sloten 2022 af met een goed gevoel; we hebben bergen verzet, maar er liggen

er nog voldoende voor ons. Teveel mensen voelen zich nog verloren in de stad en kunnen niet volwaardig meedoen. Dat hoeft niet. Laten we nog harder roepen dat we er zijn, in stadsdelen, buurten en op straat. Onze vrijwilligers zijn er klaar voor.

Namens het bestuur,
Hetti Willemse
voorzitter Gilde Amsterdam



De school over de leesbegeleider

'Gezien worden in een wereld van alleen maar rennen, vliegen en duiken. Even de rust en tijd nemen voor een kind. Wie ben je nou? en Hoe was je vakantie? Een kort gesprekje. Dat is goed voor de woordenschatontwikkeling, de spreekvaardigheid en de sociale vaardigheden. Het helpt ze net even een stapje verder.

Leesbegeleider Gé is zo ontzettend vriendelijk en begaan met de kinderen. Hij bekijkt ze met een positieve blik, niets of niemand is hem te gek. Het meesterschap zit hem in het bloed. In een wereld van tekorten aan alles, aan logopedie, psychologie, is het zo

warm dat mensen er met zoveel passie en energie voor kinderen zijn. Dat ze net dat stukje geven waar je als leerkracht niet voldoende aan toekomt.'

*Mercedes Brik,
Intern begeleider Basisschool de Rivieren*

DE TAALCURSIST

Een cursist van Taal voor het Leven had het B2-examen hard nodig om een goeie baan te vinden, maar hij was ervoor gezakt. De vrijwilliger begeleidde hem intensief, soms dagelijks via whatsapp. Met resultaat: de cursist haalde in 2022 zijn examen en vond een baan.

'Je kunt op zoveel manieren bezig zijn met taal. Heel bijzonder hoe al die verschillende vrijwilligers elkaar weten te inspireren.'

Annemieke, SamenSprak

'De oefening met de coach van Gilde gaf me de ruimte om de taal te ervaren en te oefenen en het vertrouwen om de taal te gebruiken buiten de les. Ik leerde dingen op te lossen, te werken, maar wat belangrijk is: vrienden kennen en maken. Mijn taal is nog niet uitstekend, ik verbeter langzaam en zeker, maar met plezier.'

Dit team leverde topprestaties in 2022

Goed om elkaar weer te zien in december 2022 en het jaar af te sluiten. Ze hebben zo hard gewerkt onze 22 teamleden: mooie matches gemaakt, genetwerkt, ons werk gepromoot, projecten weer nieuw leven ingeblazen. En dat allemaal vrijwillig, wat een kanjers.



Op de foto zie je van links naar rechts op achterste rij: Annemarie (directeur), Nico, Ineke, Joke, Jan, Kees, Robert, Monic. Vooraan: Jenny (kantoormedewerker), Annelies, Suzy, Manon, Don, Marianne, Keejet, Hetti (voorzitter), Karel, Bertine, Jeroen, Jan, Marjan, Saskia, Annemieke, Ben staan niet op de foto.

De taalvrijwilliger

'Ze komt verbaal een heel eind, ook telefonisch, en redt zich met eenvoudige dingen lezen. Mailen of whatsappberichten typen lukt niet. We praten nu vooral en oefenen met een routebeschrijving of een boodschappenlijstje. Dan gaan we standaardzinnen oefenen: 'Kun je langzamer praten?' of 'Kun je dat herhalen?' Later kunnen we activiteiten in de buurtkrant lezen of kinderboeken. En een les digitale vaardigheden voor haar regelen.'

'Ik kreeg een telefoontje van Charles, taalcoach. Daar begon mijn taalavontuur! 'Studeer met plezier' is ons motto. Onze leerbronnen zijn gevarieerd: tijdschriften, tv-series, podcasts, een stadswandeling, een museum bezoeken, noem maar iets, maar saai is het nooit! Daardoor heb ik meer zelfvertrouwen om te communiceren en krijg ik af en toe complimenten.'

LOOPBAANADVIES

Altijd wel een coach die raad weet



'Ervoor zorgen dat alle mensen mee kunnen doen in Amsterdam.' Dat was de gedachte achter de participatiemarkt in de Muiderkerk in Oost op 15 september 2022. En dat is precies wat Loopbaanadvies doet met coaches voor iedereen. De markt werd een ontmoeting met mensen die een coach zochten én met andere deelnemers. Het is goed om scherp te hebben wie wat doet en hoe je op elkaar aan kunt sluiten. Met werk, opleidingen en activiteiten in de buurt.



'Mensen kunnen bij ons alle kanten op,' vertelt Marleen van Loopbaanbegeleiding. 'Ons aanbod is heel gevarieerd, met verschillende coaches; er is er altijd wel een die raad weet. Soms coachen we alleen op het schrijven van een CV, maar we begeleiden ook iemand die opgebrand is in zijn werk. We gaan zelfs mee naar een werkplek als dat moet.'

In 2022 begeleidde ik een vrouw die in Nederland kwam toen Corona uitbrak. Ze zat thuis met long-covidklachten en voelde zich eenzaam. Samen keken we hoe ze sociaal aan kon haken qua werk in haar buurt.

Een andere cliënt was onzeker over haar functioneren in haar werk. Vooral ook in relatie met de Nederlandse normen. Zij had behoefte aan feedback.

Dan was er nog iemand met een fikse burn-out. Die heb ik ondersteund bij zijn re-integratie en het stellen van grenzen.

We doen als loopbaancoaches behoorlijk ons best om op een hoog niveau te coachen. Er is supervisie en we leren van elkaars ervaringen. Als je er zelf met een klant niet uitkomt, kun je op elkaar terugvallen. Ik heb een sociaal culturele achtergrond, onder andere als hulpverlener. Dit staat dicht bij wat ik gedaan heb en is nieuw genoeg om een uitdaging te zijn.'

Leesbegeleiding

Gewoon weer opgepakt in 2022, net als anders

'We hebben het na de laatste lockdown in 2022 gewoon weer opgepakt, de kinderen en ik. Net als anders. Natuurlijk hadden ze achterstanden opgelopen, maar ze komen bij me met hun taalboek en ik zeg 'doe maar je best', en dat doen ze.'

Zo nuchter ging Gé weer aan het werk op zijn basisschool De Rivieren en met veel plezier, hij had het werk gemist in coronatijd. Een prachtig prentenboek noemt hij het waar hij elke week in mag kijken. Kinderen met de meest verschillende etnische en culturele achtergronden. 'Begin 2022 was er een Chinees jongetje uit de onderbouw. Hij leek bevoren, geïsoleerd. Door samen woord voor woord te lezen ging hij snel vooruit met Nederlands. Dat haalde hem uit zijn isolement, hij maakte



contact met andere kinderen. Dat maak ik mee. Zo gebeuren er elke week andere dingen waar ik nog een tijd van na kan genieten.'

Je begint daar waar je voelt dat je contact hebt. Soms is dat zoeken, moet je iets doorbreken. Dan laat ik ze zelf een boek uitzoeken, iets dat ze interesseert. Of een makkelijk boek. Daar maak ik dan een grap van: 'Nu ben ik je kleine broertje, ga jij me maar voorlezen.' Iemand met een leesachterstand kan met een beetje hulp en aandacht arts worden. Dat gebeurt binnenkort.

Kinderen nemen een boekje mee en beginnen te lezen waar ze gebleven zijn. Of we doen een opdrachtje. Gisteren was het: 'Weet je zes woorden met ei?' Het gaat altijd even gezellig, lol maken mag, maar alleen als ze ook serieus werken.

Als leesbegeleider geef je geen bijles, maar extra aandacht aan wie dat nodig heeft. Met lezen; soms ook met rekenen. Makkelijke sommetjes, anders is het voor mij te moeilijk. Als er een de tafeltjes niet goed kent, komt die bij mij. Soms vraagt een leerkracht of ik een half uurtje met een kind wil lezen, omdat het een beetje verdrietig is.'

Kinderen weer in beweging

Kom je huis uit, kom in beweging. Dat was het motto van Maatje Meer voor een Maatje Minder, MMMM, in 2022. Onze vrijwilligers hebben er tijdens de lockdowns alles aan gedaan om kinderen van 8 tot 14 jaar met obesitas te coachen, maar moesten nu toch een inhaalslag maken. Ze zijn nog nooit zo nodig geweest als nu.

Samenwerking VoorUit afdeling Amsterdam West

VoorUit, een project van de Stichting Studenten voor Samenleving, is actief in buurten. Studenten of starters wonen daar en zetten zich actief in voor medebewoners. Een aantal van hen doet dat als coach MMMM.

'Het allerbelangrijkste vind ik dat mijn dochter weer buiten speelt, ze is blij, heeft weer vriendinnen.'

anders

De Rivieren is een Dalton-basisschool gericht op zelfstandig leren: Hoe meer een kind zelf uitvindt, des te beter dat is voor de groei van zijn persoonlijkheid. Dat is een sfeer waar ik me prettig bij voel, van waaruit je veel zinnige dingen kunt doen.

Daarom doe ik het al achttien jaar. Ik ben nu bijna 82 jaar en blijf het doen zolang ik kan fietsen.'

MAATJE MEER VOOR EEN MAATJE MINDER

Gelukkig begonnen de aanmeldingen in de loop van het jaar weer te lopen. Mede dankzij onze teamleden die belangrijke doorverwijzers bezochten: de Ouder- en kindteams, de diëtiste van het OLVG, al diegenen die een kind naar ons kunnen verwijzen. 'We werden met open armen ontvangen,' vertelt teamlid Marianne, 'Fijn dat je er bent, overgewicht bij kinderen is hier echt een probleem. De meesten hadden al positieve ervaringen met ons project, maar we waren een beetje weggezakt tijdens Corona. Voor anderen was ons bestaan nieuw. Die vonden het vooral fijn dat we een individueel traject bieden. Dat is ook de kracht van het hele project. Een kind met obesitas voelt zich in een groep vaak niet veilig.'

Marianne en haar collega Monic zijn sinds 2022 in ons project actief. Voorlopig zoeken ze vooral in West aansluiting bij zorgteams en scholen. Met succes, dankzij hun inspanningen konden we veel kinderen helpen.

Taal voor het Leven

Ze zijn er volop, mensen met een taalachterstand: maar liefst 18% van de Amsterdammers, bij een landelijk gemiddelde van 11%. Uit schaamte of angst om hun werk te verliezen, blijven ze in de anonimiteit. Dat maakt het extra lastig om ze te bereiken.

Hoe doe je dat dan toch? Dat is de uitdaging waar Taal voor het Leven voor staat, samen met alle taalpartners in Amsterdam. Teamlid Karel en zijn collega's hebben daarom in 2022 de banden met die partners stevig aangehaald en zochten samenwerking met organisaties die dichtbij de mensen staan. Zoals de buurtteams die sinds 2021 actief zijn.

SCHAAMTE OVER MOEITE MET LEZEN EN SCHRIJVEN



Bijzonder is ook het initiatief van tien leden van Rotary Amsterdam Sloterdijk. Zij meldden zich als vrijwilliger om laaggeletterden met Nederlands als moedertaal te begeleiden. Juist bij deze mensen is de schaamte groot. De tien Rotaryleden volgden een

training en kunnen nu aan de slag. Op de taalmarkten, zoals die op 10 juni in de Hallen in West, en in de taalnetwerkoeverleggen in de stadsdelen heeft Taal voor het Leven zich nog scherper neergezet. Karel: 'We moeten echt weten wie wat doet en hoe je elkaar kunt versterken. Met wat voor ondersteuning we mensen het meest helpen. Wanneer iemand baat heeft bij de 1-op-1-coaching van Gilde Amsterdam.'



Leef en Leer in de OBA

De Leef en Leertrainingen en workshops werden in 2022 goed bezocht. Daar reikte Coos Lohman taalvrijwilligers allerlei tools aan om op creatieve manieren taal aan te bieden en leeren te van elkaars ervaringen. Je kunt op zoveel manieren bezig zijn met taal, heel bijzonder hoe al die verschillende vrijwilligers elkaar weten te inspireren.

Of de Canadese vrouw en haar coach, een schrijfster. Weer of geen weer, de vrouwen gingen stevast samen wandelen. De coach vertelde dan over Amsterdam, die verhalen schreef de Canadese op, en ze hielp de coach met het vertalen van haar gedichten in het Engels.

Een Syrische jongen en zijn taalcoach hadden allebei een passie voor koken. Ze kookten samen en namen dingen voor elkaar mee. De twee hebben nog steeds contact en de anderstalige heeft inmiddels een baan gevonden.

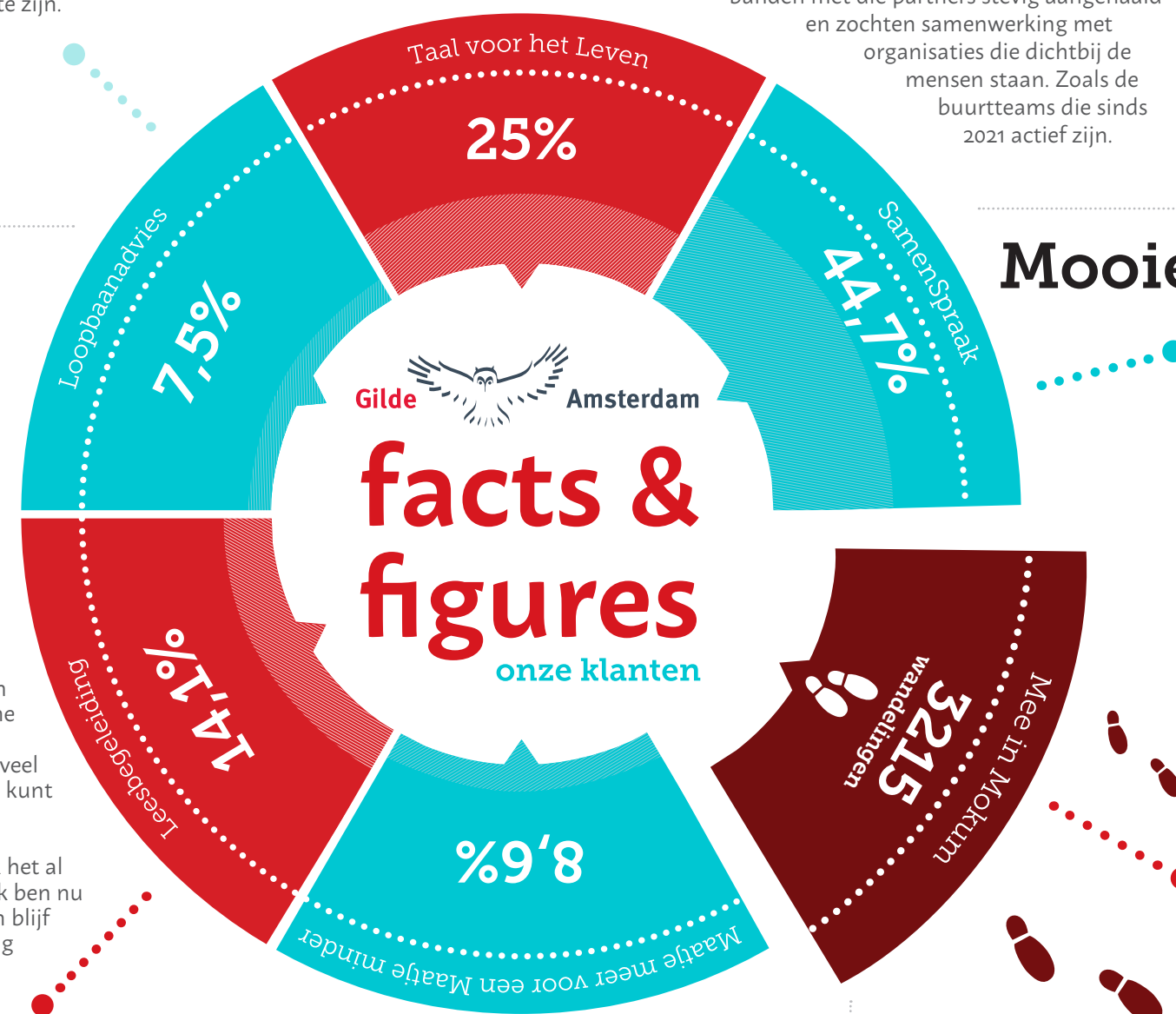
Een gemotiveerde Eritrese man wilde persé niet afhankelijk zijn van een uitkerker. We koppelden hem aan een coach uit het onderwijs die hem met grammatica kon helpen. Binnen zes maanden had de man een baan.

Mooie matches in 2022

SAMENSPRAAK

Het leek haar prachtig om taalmaatjes en anderstaligen bij elkaar te brengen. Dus solliciteerde Annemieke op de functie van teamlid bij SamenSprak. Daar wist ze, samen met collega's Saskia en Manon, tal van geslaagde matches te maken in 2022.

Annemieke: 'We zoeken mensen bij elkaar die iets gemeenschappelijk hebben. Als de klik er is, gaan ze samen een jaartraject in. Hoe? Dat bepalen ze zelf. Als taalcoach kun je de contactmomenten zelf vormgeven en afstemmen op de anderstalige. Een mooie match was die tussen een Italiaanse verpleegkundige en een taalcoach uit de zorg die Italië liefhebber is. Die twee klikten enorm. De Italiaanse dame heeft grote stappen gemaakt in haar Nederlands en de coach heeft haar Italiaans bijgespijkerd.'



Wie kent de stad beter dan de gidsen van MEE IN MOKUM

Tijdreis langs tekeningen Gerrit Lamberts

2022 begon voor Mee in Mokum op 1 maart. De gidsen boekten meteen een groot succes met de Gerrit Lamberts-wandeling. De honderden tekeningen die de kunstenaar 200 jaar geleden van Amsterdam maakte, waren leidraad voor de wandeling, een reis door de tijd.

Ondergronds met de Noord/Zuidlijn toer

Ook nieuw in 2022 was de rondleiding langs de Noord/Zuidlijn. Bij het graven, diep in de Amsterdamse bodem, zijn veel historische voorwerpen gevonden. De gidsen namen mensen mee langs de tentoongestelde voorwerpen en muurschilderingen in de stations.

Met een busje vol oud-Amsterdammers de stad in

Stichting Diligence uit Almere bezorgde 55-plussers de dag van hun leven met een rondrit door de stad. Veel oud-Amsterdammers met gids riepen onderweg: 'Daar heb ik nog gewoond.' Een feest van herkenning.

'Je kunt zoveel wandelingen maken in Amsterdam, je raakt er nooit over uitgepraat,' vindt Kees, gids bij Mee in Mokum. Zelf doet hij zo'n 17 verschillende wandelingen. Kees leest en bestudeert al ruim vijftig jaar alles wat los en vast zit over Amsterdam. Toen hij vervroegd met pensioen ging als bouwkundig opzichter wilde hij zijn kennis graag overdragen. Gelukkig deed hij dat bij Gilde Amsterdam.

Populair in 2022 waren onze thema-rondleidingen, die van Etty Hillesum, Amsterdam, stad van de vrije geest, de Stad van Rembrandt en de 4 en 5 meiwandelingen. De gidsen wandelden ook dit jaar met scholieren en ze verzorgden een vriendenwandeling voor Stadsherstel. De rechtbanken en de gemeentelijke deelraden lieten zich rondleiden om specifieke buurten beter te leren kennen. Een mooi compliment want wie kennen de stad beter dan onze gidsen?



Winter op de Spiegelgracht, Gerrit Lamberts

Bestuur gericht op de toekomst

Het bestuur kwam in 2022 vijf keer bij elkaar. Eerst onder voorzitter Hugo Levie, halverwege het jaar volgde Hetti Willemse hem op. De belangrijkste onderwerpen waren:

- 'Hoe kan Gilde Amsterdam een toekomstbestendige organisatie blijven?' Radar, adviesbureau voor sociale vraagstukken, heeft daarin geadviseerd.
- De voorbereiding voor de omvorming van een bestuursmodel naar een Raad van Toezicht en de bijbehorende statutenwijziging.



Het bestuur van Gilde Amsterdam.

V.l.n.r.: Rachelle Mourits, Erik Blokker, penningmeester en Hetti Willemse, voorzitter



Wat was het een feest om weer offline bij elkaar te zijn op de zomerborrel op 21 juni, de langste dag van het jaar.



Nieuwe startplaats van Mee in Mokum tijdens de verbouwing van het Amsterdam Museum.

Stichting Gilde Amsterdam Staat van Baten en lasten 2022

Baten

Subsidie Gem. Adam	174.299
Bijdrage deelnemers MIM	28.073
Obesitas project	33.477
Overige inkomsten	2.614

Totaal **238.463**

Lasten

Kosten personeel	182.426
Huisvestingskosten	18.130
Organisatiekosten	52.112
Activiteitskosten	24.682
Overige lasten	-1.878

Totale kosten **275.472**

Resultaat* **37.009-**

*Wordt onttrokken aan de continuïteitsreserve

De jaarrekening ligt op kantoor ter inzage.



LEZINGEN IN DE VONDELKERK

In 2022 organiseerde Mee in Mokum samen met Stadsherstel unieke lezingen in de Vondelkerk. Over de bomen in Amsterdam bijvoorbeeld, de orgels in de stad en de waterhuishouding. Een oud-directeur van Artis vertelde over de dieren in oorlogstijd en de onderduikers die in Artis ondergedoken waren.

Voor dit jaarverslag fotografeerde Huub Zeeman leesbegeleider Gé op school. Hij is fotograaf en coördinator bij de fotodienst VCA Media. Hij verdeelt de opdrachten onder de fotografen, maar Gilde Amsterdam doet hij altijd zelf: 'Dat zijn leuke opdrachten, vaak op locatie, met wat daar beschikbaar is. Improviseren, daar hou ik van. Ondertussen weet ik precies hoe ik Gilde Amsterdam in beeld moet brengen. Annemarie vraagt ook altijd naar mij, daar ben ik trots op.'



Organisatie Gilde Amsterdam

Kantoor

J.M. (Annemarie) Bevers, directeur

J.F. (Jenny) Silleman, administratief medewerker

Algemeen Bestuur

Hetti Willemse, voorzitter, Rachelle Mourits en Erik Blokker, penningmeester

www.gildeamsterdam.nl

Samenwerkingspartners

Vrijwilligerscentrale, Vrijwilligersacademie, Werk Participatie en Inkomens, ABC Amsterdam, Stadsarchief, Stichting Lezen en Schrijven, ABC Alliantie, Het begint met Taal, Humanitas, jekuntmeer.nl, OBA, Vluchtelingenwerk, Venzo, Leef en Leer, Partners Taalakoord, Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht, Studio Parkers, Stadsherstel, Restaurant Lucien's en vele andere organisaties.

Een uitgave van Gilde Amsterdam.
redactie: Annemarie Bevers,
Danielle Vernhout
art direction: Marjolein Vernhout
fotografie: Huub Zeeman, Kitty de Jong (foto Huub Zeeman), Bernadette Zevenhuizen (Taalmarkt), e.a.